

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se pošiljajo posiljan uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petil-viste pa 20 v za vsakokrat, za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 4 kroge, za pol leta 4 kroge, za četr leta 2 kroge, leta naj se pošilja: Upravništvo „Domovine“ v Celju.

Nagodba in vinska klavzula.

Na Dunaju se više posvetovanja za posvetovanje. Posvetujejo se avstrijski ministri zase, in ogrski ministri se tudi dogovarjajo med seboj, a posvetujejo se tudi vsi skupaj.

To delo dokazuje dvoje: prvo, da obstoji na obeh straneh dobra volja, kako bi se sklenila nagodba, in drugo, da ta dobra volja zadene vsaki dan na nove težave.

Govori se, da se je v poedinih točkah ministrom težko sporazumeti; vendar se pa bje boj ne sam za poedine točke, temveč za bistvena vprašanja. Ne gre se za sporazumek o malenkostih, to je načelna borba med industrijo in poljedelstvom. Tu morajo popuščanja malo pomagati, a tudi noče ne edna ne druga stranka popustiti.

Eina posebno kočljivih točk je bila vinska klavzula. Obe polovici imata dovolj razlogov, da bode carina na uvoz tujezemskega vina visoka. Ogrska je vinorodna dežela, ali so tudi vinorodne pokrajine južne dežele v avstrijski polovici. Mislijo bi se, da bi se vsaj v tej točki imeli lahko sporazumeti ministri. A govori se, da Italija noče skleniti trgovske pogodbe, ako se ne obnovi vinska klavzula. Govori se tudi, da je ona le pod tem pogojem pristopila trozvezi. Njene severne pokrajine ne zahtevajo v toliki meri obnove vinske klavzule kakor južne. Te pridelujejo toliko vina, da ne vedo kam bi ž njim. Italija stavi torej naši monarhiji pogoj, da ga izpijemo mi. To bi mi seveda radi storili, ako bi potrebovali italijansko vino in bi ne imeli svojega. Ali hvata Bogu, mi imamo svojega dosti, in to boljšega. Na ta način mi ne moremo prodati našega vina, ki je v mnogih krajih glavni pridelek. Točej ni pač nič bolj naravnega nego, da se italijanska zahteva odbije. Vendar stvar ne gre tako gladko.

Ogrski minister Szell je obljubil, da se klavzula ne bo obnovila, ali vsaj ne v današnji obliki. Szell bi rajši svojo besedo držal, in zato zahteva visoko carino na uvoz laškega vina. Avstrija pa zavzema nasprotno stališče, a to s političnega razloga. Ona boče napram Italiji po stari navadi biti popustljiva.

Vendar ima Avstrija več vzrokov od Ogrske, da italijanske zahteve odbije. Avstrijo veče resolucija parlamenta, ki jo je nasvetoval poslanec Biankini, in so glasovale zanjo vse stranke. Nadalje se za nekatere naše dežele gre za življenje in smrt. Vinska klavzula znači za mnoge kraje propast in gospodarski polom. Razun tega ima tudi v političnem pogledu Avstrija več razgovod Ogrske, da brani svoje pokrajine pred Italijo, da se napram Italiji pokaže nepopustljivo.

Kot se vidi, pa spada vinska klavzula med one koncesije, ki se že od nekada dajo Italiji; naša država boče napram Italiji pokazati čim več vrljdnosti. V vseh rečeh se dela Italiji po volji, povsod se jej gre na roko. V primorskih deželah se vodi samo takšna politika, ki ugaja laškim težnjam. Dosljedno se torej mora Italiji dovoliti tudi vinska klavzula.

Vsekakor smo pa radovedni, kako bode z nagodbo, in zlasti z vinsko klavzulo. Ali se sklene nagodba med avstrijskimi in ogrskimi ministri, ali se sporazumijo med seboj, je še vedno negotovo; in kako bode v parlamentu, ali bodo hoteli poslanci glasovati za nagodbo, to je veliko vprašanje, in se danes še ne ve odgovor. Ako četr izpolnijo svoje grožnje, potem splava nagodba po vodi.

Množenje ljudstva.

Po nazorih modernih politikov, in med te spadamo seveda tudi mi Slovenci, je le oni nared velik in močan, ki ima več milijonov pre-

bivalstva. Kari država se ceni le po številu nji hovih podanikov.

Zadnje ljudsko štetje je prineslo statističen izkaz o prirastku ali nazadovanju prebivalstva v evropskih državah, in ta izkaz pove, da so vse evropske države napredovale v naraščaju ljudstva, le Francija je nazadovala.

Rusija je v zadnjih petdesetih letih napredovala za 62 milijonov prirastka, Nemčija za 21 milijonov, Avstro Ogrska in Anglija za 14 milijonov, Italija za 8 milijonov in Francija iz kazuje prirastka le tri in pol milijonov ljudi. To nazadovanje v naraščaju ljudstva je pričelo seveda skrbeti narodne ekonomie v Franciji, in jeli so se vpraševati, kaj boče s Francijo, če se bode mogla vzdržati na višini vojne velevlasti, kako bode oskrbovala svoje kolonije, ako ji prične izmanjkovati naroda?

Kako bode vodila in vzdrževala še nadalje svojo veliko obrt in industrijo, ako ne bo ljudi, t. j. potrebnega materijala za izvrševanje vsega tega? Toda na to vprašanje so že dobili odgovor od resnih politikov in ta odgovor se glasi: čim večje število prebivalcev ima kaka država, tem več državnega dolga si nalaga; državni dolg in število prebivalcev si podajata roki.

Da ima Francija danes, ko šteje 38 in pol milijonov duš močnejše prebivalstvo, kakor je še imela pred 50 leti, ko je štela samo tri milijone manj, je dokazano. Francija, ako njeno prebivalstvo ni rapidno napredovalo, pa nikakor ni gospodarski na slabšem, marveč celo na boljsem. V zadnjih letih je v Franciji izginil ubožni sioj na kmetih in kmetje, ki brezskrbno žive, so ondi nekaj navadnega Delavsko vprašanje na kmetih ne dela Franciji več istih preglavic, kakoršne tarejo še nas. Na Francoskem je stroj izpolnil oziroma nadomestil trmoglave posle. Malo je še kmetij na Francoskem, ki bi še ne opravljale s poljedelskimi stroji. Malo je pa tudi

LISTEK.

Bramadata in Radovan.

Ruski epikal N. S. Ljeskov. Prevel Venušekov. (Konoc)

VI.

Opravil se je bil nekoč car Bramadat na lov tigrov. Ž njim je bilo veliko spremstva ter najizbornejših lovcev, a vstric njega je jahal na konju Dolgoživ. Velikanski lov se je pričel; pobili so že mnogo zverine, hipoma pa je skočil iz šume ogromen tiger ter jel divjati in trgati ljudi; potem se znova skrli v goščo. Razsrdil je vse, in vsi lovci so vdarili za njim ter se razpršili in razgubili v lesu, tako, da se niso mogli več zbrati ter sklicati in niso zapazili v svoji gorečnosti, da so izgubili svojega carja. A car Bramadata se je nabajal v nepredorni šumi z Dolgoživom ter čutil smrtno utrujenost.

Tedaj je dejal Bramadata Dolgoživu: „Spiti se mi boče, a bojim se, da me ne bi spečega pičil strupeni gad. Razbrzda hitro najina konja in ju priveži k drevesom — naj hodita okrog ter travo mulita, a ti se vsedi in mi daj polo žiti mojo glavo na tvoji koleni in varuj moje

življenje, dokler se ne naspim in si nabereš zopet moči, da bi mogla priti iz tega lesa.“

„Dobro“, je odvrnil Dolgoživ: „precej bo vse po tvoje“.

Razuzdal je Dolgoživ konja, odpel sedli in ju privezal z dolgima jermenoma k drevesom, da bi se mogla pasti, a sam je razgrnil obleko, sel pod drevo, prekrižal nogi ter položil na svoja kolena glavo carja Bramadata. A le ta je zbok neznosne vročine in napora kmalu zaspal krepko spanje.

Dolgoživ je sedel in ga varoval, da se ne bi prikral k njemu iz trave in ga pičil kakšen strupen gad, ter mahal z vejico, a sam, gledaje v njegov obraz, je začel premišljevat:

„Glej na mojih kolnih spava Bramadata, benareški car, ki je učinil mnogo zla našemu kazalskemu cesarstvu: pobil je naše dobre ljudi, ostale je uplenil, edne vkončal pri trudapolnem delu, a druge vrnil s pota krotkosti, jih pripravil k nezvestobi ter jih naučil neusmiljenega klanja; pobral nam je vso živino, vse imetje, ves živež, a zemljo si je radjarmil vsled svoje lakomnosti in jo pustil puščeno; pa še mojega očeta in mojo mater je dal po nedolžnem sramotno umoriti, ter še pokopati ju je prepovedal. Glej zdajci se mi nudi prilika, maščevati se nad njim za vso njegovo hudobijo!“

Ko je tako premišljeval Dolgoživ, niti zapazil ni, kako urno je njegova roka potegnila iz nožnice meč, in on je dvignil ta meč nad razgaljenim vratom Bramadatovim. No uprav isti hip, ko je hotel Dolgoživ prerezati z ostrim mečem vrat spečemu carju, šinil mu je v glavo predsmrten nauk očetov, in rekel je sam pri sebi:

„Moj oče, ko so ga peljali na morišče, mi je rekel: Sin moj, Dolgoživ, ne glej predaleč niti preblizu, in ne povračaj hudo s hudim, a z dobrim. Ne bo dobro, ako teh besed očetovih ne poslušam.“

Tako je govoril sam s seboj Dolgoživ, in njegova roka je utaknila meč nazaj v nožnico.

Ali ta borba ni takoj utihnila v srcu Dolgoživovemu in temna strast osvete je naredila prostor svetlobi usmiljenja. Trikrat se ga je polastila lakomnost maščevanja, trikrat je izvlekel iz nožnice meč in nastavil njegovo ostrino na odkrito grlo spečega Bramadata in spet ga je trikrat porinil nazaj v nožnico, kadar se je spomnil očetovih besed, in ko je vtaknil meč tretjkrat v nožnico, se je Bramadata hipoma strašno razburkal v spanju in prebudivši se, jel praviti:

ali celo nič več tako malih kmetij, ki bi vsaki lastnikov ne mogle živeti. In tako je Francija prišla blizu one točke, da postane raj svojemu prebivalstvu; ona je razdelila svojih plemen, kar umno med svoje ljudstvo tako, da ni nikjer preobljedenja da jih niso drug drugemu. In potje ter da jim ni treba zapuščati svoje domovine in hoditi s trebuhom za kruhom, kakor morajo to narodi mnogih drugih držav.

Nemčija ima s svojim naraščanjem ljudstva politične namene, ki so nevarni drugim državam. Na kak način skrbi Nemčija za naraščaj svojega naroda, zlasti v kolonijah, o tem niti ne smemo mnogo govoriti, morda zadostuje reči, da so v Nemčiji posebna podjetja, ki skrbe za naraščaj v svojih kolonijah. V osrednji Nemčiji za veliko množenje ljudstva ni prostora, zato se izpeha po svetu, po nemških zemljah, kjer so Nemci v nadlogo in v napotje drugim narodom. In to je nemška politika.

Tudi v Italiji se je pomnožilo prebivalstvo. Toda popolnoma v nasprotju z Nemčije in Francijo naraščaj italijanskega prebivalstva nima prav nobenega smisla. Kajti Italija ne misli na to, da bi zadovoljila svoje ljudstvo, a tudi nima sreče v kolonizovanju, to pa zaradi značaja nje nega prebivalstva, ki je življenju bližnjega nevarno, kamor pride. Njeno prebivalstvo Italiji ni, v srečo, še manj pa je v srečo drugim državam. Ako se je italijansko prebivalstvo množilo, namnožila se je ob ednem tega ljudstva beda, in kolikor je ljudstva tu odveč, toliko več ga morajo rediti tuje države na škodo svojemu prebivalstvu. Tako je z Italijo.

A v naši državi? Ako kateri državi, prijalo bi Avstriji preurediti razmerje s svojim prebivalstvom po francoskem uzoru, t. j. Avstrija naj bi skrbela za to, da bi postala varno zavetje svojim narodom. Ali tu vlada tako nerodno razmerje, da je joj! Dasiravno se je pri nas prebivalstvo namnožilo, vendar ga primanjkuje na kmetih, kjer ga je ob ednem tudi preveč. Kajti delavstva na kmetih ni, na naših malih kmetijah, kjer ni in ne more biti strojev, ki so pri siljene vzdržati se ob žuljevi dlani delavca. Radi tega kmetija propada in še lastniki kmetij morajo iz domovine. Čemu pa se avstrijsko prebivalstvo množi, ako pa mora skoro ednako italijanskemu zapuščati domovino in iti po svetu? Čemu pravim, ako pa ne ostane — Avstriji. Ali niso to najnenaravnejše razmere, kakršnih se najti more?

Ali je nemogoče preurediti stvar tako, da bi ostalo ljudstvo doma in živelo ondi srečno in zadovoljno? Da, vse to se da preurediti, le Nemčija je na potu, ona s svojimi ljudskimi množicami dela na to, da podjarmi Avstrijo. Vse kaj družega je z Rusijo; ta država še dolgo ne bode preobljedenja in njeno prebivalstvo se lahko množi brez strahu, da bi si bilo v napotje. Rusija ob svojih sto milijonih prebivalstva lahko

zelo malo ljudi, ki bi se mogli naseliti v svoj domovini.

In tako je Nemčija, ki je v svoji domovini tako malo ljudi, ki bi se mogli naseliti v svoj domovini, in tako je Nemčija, ki je v svoji domovini tako malo ljudi, ki bi se mogli naseliti v svoj domovini.

Slovanska vzajemnost.

Evropsko časopisje je ob začetku tega meseca poveljevalo posebno pozornost Hrvatom. To se zgodi le malokdaj. To pot pa se je vse za njuno za boj med brati za vojno, ki so jo v Zagrebu uprizarili Hrvati proti Srbom.

Poročila o zagrebskih dogodkih so bila posebno primerna berivo za vse one, ki nosijo v svojih srcih ideal slovanske vzajemnosti.

Vzrok zagrebskim dogodkom je bil v resnici malenkosten. Neki srbski kmetični list v Belemgradu je bil pred kratkim prišel članek, v katerem je Hrvat sravnal, da sploh niso samostojen narod, da so narod lakajev in da so svoj jezik ukradli Srbom. To so žaljenja, a pomisliti se mora, da je Hrvat dr. Ante Starčević skoval izraz „slavo-srbska pasmina“, dokazoval, da je nastalo ime Srb od servus in sploh žalj. Srbe, kolikor je mogel. Srbi in Hrvatje nimajo drug drugemu prav ničesar čitati.

Omeajeni, za Hrvate žaljiv članek, je ponatisnil tudi v Zagrebu izhajajoči „Srbobran“. In zaradi tega je prišlo v Zagrebu do velikih demonstracij, zaradi tega so Hrvatje napadli svoje srbske sosesčane, zaradi tega so jim porušili stanovanja, zaradi tega so razbili vse po srbskih prodajalnah, dokler ni bilo poklicano vojaštvo in razglašena nagla sodba.

Srbi in Hrvatje so po rudi bratje. Sicer so se drugi drugemu odtujili, vendar jih veže isti jezik in teče v njihovih žilah ista kri. In vendar je čitati v hrvatskih listih take reči, da človeku kar sapa zastane. Bojkotiranje Srbom je bilo kar človejelo razglašeno. Hrvatje ne bodo ničesar več kupovali od Srbom, niti v trgovinah kjer so nastavljeni Srbi, hrvatski časopisi ne bodo več priobčevali srbskih inseratov, srbskih časopisov ne sme več biti v javnih prostorih.

Marsikdo si misli, da bi bilo bolje in koristneje, če bi Hrvatje porabili taka sredstva proti Nemcem in Mažarom, mesto, da jih porabljajo proti svojim bratom. Marsikdo se tudi vprašuje: So-li Hrvatje že kdaj pokazali toliko odločnosti proti tistim, ki jih zatirajo, proti Mažarom? In z začudenjem mora reči: Mažaronstvo se razširja po celi deželi, mažaronstvo ganja na Hrvatskem; vedno nove kali, mažaronstvo udušuje ves hrvatski narod in — Hrvatje so se dvignili proti — Srbom!

...vse to se da preurediti, le Nemčija je na potu, ona s svojimi ljudskimi množicami dela na to, da podjarmi Avstrijo. Vse kaj družega je z Rusijo; ta država še dolgo ne bode preobljedenja in njeno prebivalstvo se lahko množi brez strahu, da bi si bilo v napotje. Rusija ob svojih sto milijonih prebivalstva lahko

...vse to se da preurediti, le Nemčija je na potu, ona s svojimi ljudskimi množicami dela na to, da podjarmi Avstrijo. Vse kaj družega je z Rusijo; ta država še dolgo ne bode preobljedenja in njeno prebivalstvo se lahko množi brez strahu, da bi si bilo v napotje. Rusija ob svojih sto milijonih prebivalstva lahko

A v tem ko se v Zagrebu koljejo Hrvatje in Srbi, ko Hrvatje rušijo srbske trgovine, v tem delu ruska vojaška deputacija paradno asistenco pri cesarju Viljemu zažezdu v poljski Poznanj, paradi pri politični demonstraciji tistega vladarja, ki je napovedal najhujše vojno Poljakom.

Slovanska vzajemnost!

Ti pojavi so žalostni ali so tako resni grehi, da se jih mora odkrito in brezobzirno očitati. Treba je v takem trenutku izreči odkrito besedo in priti na jasno, če ima v takih razmerah slovanska vzajemnost še sploh kako vrednost ali je nima več, moremo li v obzired takim dogodkom še sploh resno računati s slovansko vzajemnostjo ali ne, smemo li še misliti, da zadobi ta naša tako krasna misel kdaj konkretno obliko in dejansko veljavo, ali pa naj vsak slovanski rod sam gleda, kako se ohrani in kako pride naprej, naj vsak postopa po svojih načrtih brez ozira na druge?

Težko je odgovoriti na ta vprašanja, dasi so tako važna, da bolj ne morejo biti.

Če pogledamo, kako postopajo Rusi, kako postopajo Poljaki in časih tudi Čehi, če uvažujemo, da vladajo med Slovani samimi večja naprotja, nego med Slovani in njih narodnimi naprotniki, in če vidimo, da se to čedalje bolj poostruje, potem moramo skoro obupati, da postane slovanska vzajemnost kdaj meso in kri. Zagrebske dogodbe so nam to predstavile v taki luči, kakor se to še nikdar ni zgodilo.

Celjske in štajarske novice.

(Kandidati za deželni zbor.) Razun g. dr. Jos. Serneca in g. župnika Mih. Lendovška prevzamejo vsi dosedanj slovenski poslanci kandidature v deželni zbor. Namestu Lendovška je določen posestnik Janez Roškar od Sv. Jurja v Slov. Goricah, mestu dr. Jos. Serneca pa g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju. — Zaupni shod, ki je zboroval včeraj popoldan v „Narodnem domu“ v Celju, je razun postavljenja kandidatov sklenil sledeče: 1. da se izreče g. dr. Jos. Sernecu, ki ni sprejel več kandidature v deželni zbor, iskrena zahvala za njegovo dolgoletno in požrtvovalno delovanje v težavni poziciji kot deželni

„Krepko sem spal, no grozno sem se prestrašil ter ne morem k sebi priti.“

„Zakaj?“ je vprašal Dolgosiv.

„Zato, ker sem sanjal strašen sen, češ, da si ti vihnel nad mano oster meč ter mi hotel z njim prerezati vrat.“

VII.

In ko je izgovoril to Bramadata, usplamtela je mahoma v Dolgoživovi duši strašna osveta, in on je dejal carju s hripavim glasom:

„Kar se ti je sanjalo, je istina bila.“ In s tem je zgrabil z edno roko Bramadata za lasi ter mu preganil glavo čez svoje koleno tako, da je carjevo grlo molelo docela kvišku, a z drugo je prijel meč in, nastavivši meč na Bramadatin vrat, mu začel govoriti:

„Sedaj pa vedi, Bramadata, benareški car, da sem jaz otrok Dolgoživ, sin Kadovana, carja Kazálskega. Ti si nam prizadel zelo veliko gorja, oropal si nam vse naše blagostanje, pa umoril si očeta in mater mojo, a zdajci je prišla na te vrsta poginit, prišel je čas, maščevati se za tvoje sovraštvo.“

Ze je hotel Dolgoživ dvigniti roko ter prerezati vrat Bramadatu, carju benareškemu, no lice carjevo so polile solze in isto se je izkazilo

od straha in on, objevši koleno Dolgoživa, je začel prositi z jokajoče turobnim glasom:

„Daruj mi življenje, sin moj Dolgoživ. Daruj mi življenje, daj mi gledati svetlobo tvoje milosti!“

A Dolgoživ se je nasmehnil ter odgovoril:

„Saj si car! Čemu me prosiš: morem li ti jaz darovati življenje! Ti moreš meni podariti življenje, a ne jaz tebi.“

„Oh, moj sin Dolgoživ,“ mu je odvrnil car Bramadata, „tako je bilo nekoč, ko sem mogel jemati življenje svojim ljudem in podanikom, ali sedaj je napačila ura, katere si nikdar nisem želel, a je vendar prišla. Zdajci imaš ti oblast čez mene; jaz uvidevam svoj prošli greh, kadar sem jemal ljudem življenje, dano jim od Boga samega, in strašanska muka muči mojo dušo, in prosim te pod tvojim mečem, otrok moj usmiljenja; podari mi življenje, sin moj Dolgoživ. — pusti me živeti in verjemi mi vsled izkušnje, da ako ne zamahneš z mečem po mojem vratu ter ne razdeliš od rām moje glave, potem doživiš več radosti nego če me kaznuješ za zlo, kuje sem prizadel svojim nedolžnim roditeljem.“

A Dolgoživ so zopet prišle v spomin predsturne besede očetove, divjost njegove duše se je polegla in jel se ga je polahčati duh usmiljenja, umaknil je meč od carjevega vratu in rekel:

„Podarim ti življenje, pa tudi ti zanaprej ne usmrti nikogar,“ in stem je Dolgoživ sunil meč v nožnico, in objela sta se s carjem Bramadatom kot bi se bila znova narodila in jela sta se razgovarjati.

VIII.

A car benareški je hotel zvedeti vso zlobo, koje so pretrpeli Dolgoživ in njegovi starši od njegove prošle ljutosti, in kaj se je Dolgoživu pripetilo — kako je premagal svoj srd. Dolgoživ je razodel Bramadatu vse, kar je izkusil, a ko je prišel do tega, kako so ga rešile srda besede, katere mu je dejal pred smrtjo njegov oče: „Ne glej predaleč, niti preblizu, in vedi, da se hudo ne vračuje s hudim, nego z dobrim“, tedaj ga je car Bramadata vprašal:

„Povej mi, sin moj Dolgoživ, kaj razumiš ti s temi besedami, da so ti za vodilo?“

A Dolgoživ je odvrnil:

„Razkladam si, o car, tako predsturne besede mojega očeta: „ne glej predaleč“ — pomeni: ne pusti, da bi sovraštvo predolgo trajalo; a „ne glej preblizu“ — znači: ne loči se od človeka preneglo, predno ga ne poskusiš krotko vrniti k dobremu. A besede, „da se hudo ne vračuje s hudim, nego z dobrim“, pomenijo, da ako bi jaz usmrtil tebe zato, ker si ti umoril

Štajarski kmetovalci, zdramite se!

Ni nam poznat da današnjega dne strokovno šolsko izobražen kmetovalec, kateri bi se bil potrudil današnje kmetijske razmere tako temeljito proučiti (preštudirati) ter prava rešilna sredstva nasvetovati, kakor je to storil Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske v svoji pred kratkim izdani brošuri "Kmetijske razmere na Kranjskem". Ker so v tej brošuri popisane kranjske kmetijske razmere prav tako grafično ednake našim štajarskim, so tudi rešilna sredstva, katera odlični strokovnjak g. Pirc v njej navaja, za naše štajarske kmetijske razmere ednakó vredna. In to je, kar nam daje povod, v brošuri navedena rešilna sredstva tudi v našem listu skrajšno reproducirati ter naše štajarske kmetovalce pozivljati, da se zanimajo ter da se jih v oni oklenejo.

V odstavku 11. na strani 88 brošurice piše moč pod napisom "Kako je na Kranjskem uvedli umnejše kmetovanje" takole: "Umno kmetovanje je najtežavnejša obrt na svetu; umni kmetovalec mora biti dandanes v svoji stroki teoretiško in praktično naobražen, a poleg tega mora njegov obrtovanje prevečati pravi trgovski duh. Naše kmetijstvo povzdigniti je naloga in dolžnost kmetovalcev samih, a k tej nameri jih zbuditi in usposobiti ter jih v tem prevažnem delu podpirati in iti jim na pomoč z vsemi mogočimi sredstvi na roko, je pa sveta dolžnost vseh politikanskih činiteljev. Privedimo kmetijski stan na spoznanja, da si edino le on sam more izdatno in trdno pomagati ter da naj zanj pričakuje rešitve od kje drugje. Samopomoč naj postane geslo naših kmetovalcev, a poklicani krugi naj kmetovalca podpirajo in ga za samopomoč vzgajajo. V ljutom gospodarskem življenju premaga dandanes le močnejši, in sicer gmotno, a še bolj duševno močnejši; zato pa mora biti kmetovalec za svoj lepji poklic tudi izučen."

Vzgoja in pouk edina moreta naš kmetijski narod rešiti. Enako kakor se dandanes skrbi po mestih za strokovno izobrazbo slednjega, rokodelca, tako se še v veliko večji meri mora skrbeti za strokovno izobrazbo kmetovalčev. Tisti rokodelci, obrtniki ali tvorničar, ki dandanes ne pozna svojega orodja, svojih strojev, svojih sirovin, ki ne zna oceniti svojega trgaškega položaja, mora propasti. Zato propada tudi naš kmetovalec, ker ne pozna svoje zemlje, ker ne ve, kaj je rodovitnost, ne pozna svojih sirovin, ne pozna življenjskih pogojev in nevarnega življenja in nima pojma o tržnem položaju kmetijskih pridelkov in izdelkov. Naš kmetovalec vidi, da v kmetovanju delujejo njemu neznane naravne sile, in ker jih ne ume, jih spaja z vražami in udan v svojo usodo pričakuje vse le od slučajja, t. j. od dobre letine.

Naše ljudske šole so potrebne korenite izpremembe, v njih mora kmetovalčev otrok dobiti podlago za bodoči poklic, in nadaljevalne šole morajo biti ednake obrtnim nadaljevalnim šolam po mestih, t. j. skrbeti morajo za tisto strokovno kmetijsko izobrazbo, ki je vsakemu kmetovalcu neobhodno potrebna. Vrhu te splošne vzgoje in izobrazbe s posebnim ozirom na kmetijstvo, ki bodi v nadaljevalni šoli skoraj že popolnoma strokovna, naj se z vsemi silami skrbi za dobro strokovno izobrazbo s kmetijskimi šolami, ki naj bodo za naše razmere prav in dobro urejene."

Tako piše naš odlični strokovnjak g. G. Pirc. Zadnji stavek je tisti, ki nas spodbuja in primoruje, da danes, kakor že v prošlih letih, naše štajarske napredno-kmetijske gospodarje, katerim je ležeče na rešitvi našega kmetijskega naroda, na kmetijsko šolo opozarjamo, katera je gotovo za naše slovenske razmere danes najboljše urejena, in ta je deželna kranjska kmetijska šola na Grmju pri Novem mestu. Šola je popolnoma slovenska. Pri sprejemu učencev se gotovo še ni nikoli primerilo, da bi se kakemu mladenču pršnje za sprejem vrnilo z opazko "Wegen zu geringer Kenntnis der deutschen Sprache kann der Bittsteller nicht aufgenommen werden," kakor se je to na naših nemških štajarskih deželnih in kmetijskih šolah že prigodilo. Tudi ni na tej šoli triletni

pouk za to upeljan, da bi se slovenski učenci v prvem letu predvsem v nemškem jeziku (predavanih strokovnih predmetov v drugem in tretjem letu usposobljali). Pouk je na šoli le deličen in pričrtni, kol v prvem letu a strokovnjak, v slovenščini predavani predmeti, da je pa kmetijska šola na Grmju za naše slovenske razmere dandanes najboljše urejena kmetijska šola, dokaz temu je pa to, ker je urejena po predpisih, ki poljedelsko ministrstvu in po programu katerega hočemo, ker nam je da razpolaga našim činiteljem in v vsem obsegu podatki.

Program

kranjske kmetijske šole na Grmju pri Novem mestu

A. Namen zavoda

Kranjska kmetijska šola na Grmju je deželni zavod in ima namen:

a) da mladenčje kmetijskega stana ali one, kateri se žele podati a kmetovanjem, po dovršeni osnovni šoli v posameznih strokah kmetovanja, posebno v vinarstvu, sadjarstvu, živinoreji, poljedelstvu, čebelarstvu, vrtnarstvu, stol. strokovno tako izobrazi, da se naspesbuje, vsako kmetijsko posestvo srednje velikosti umno obdelovati, ozir. oskrbovati.

b) da ljudskim učiteljem in sploh vsakemu daje priliko poučevati se v navedenih gospodarskih strokah.

c) da po umnem gospodarstvu na velipo sestvu firmkemp, na katerem se nabaja šola ter v vinogradih, sadovnjakih in njivah, katere spadajo k tej šoli, predavatelj, vednja k dejanskemu posnemanju in

d) da v deželi razširja dobra semena in tržna plemena.

Vsa navedla zavoda skupno stanovimo, skupno hraba, razdelitev dela in časa, naštr pouka, hišni in poslovni red, vse mora navajati na tozdaš. učencem v splošno, ki se kmetijstva in da se vzgoja za praktično kmetijsko življenje in sistematično delo.

V ta namen se morajo učenci v šoli seznaniti z vsemi umnemu kmetovalcu dandanes potrebni vednostmi in znanjem. Vrhu tega se morajo pa tudi v šoli privaditi npravnemu in pri prostemu življenju, redovitosti, zmernosti, delavnosti in splošni težavam kmetijskega stana. Tudi glede občevanja in dopisovanja morajo se toliko obikati, kolikor se v tem oziru dandanes od omikanega kmetovalca sme in mora zahtevati.

B. Vodstvo zavoda

Šola in gospodarstvo nadzoruje deželni odbor, neposredno vodstvo pa ima šolski vodja.

C. kr. poljedelskemu ministrstvu pristojna na šolo vpliv, določen v normalnem ukazu dne 24. marca 1877, šte. 3150, točka 6 a—d.

C. Šolsko osebje

a) Redni učitelji

1. Vodja, kot učitelj uči vinarstvo, (t. j. trtarstvo in kletarstvo), sadjarstvo, zelenjadstvo in čebelorejo.

Vodja je zaedno oskrbnik šolskega gospodarstva v obče in še posebej gledš trtnih kultur (vinogradov, trtnic), sadjarskih kultur, zelenjadnega vrta in čebelnika.

2. Pristav, kot učitelj uči poljedelstvo, rastlinarstvo, živinorejo, kmetijsko gospodarstvo, kmetijsko knjigovodstvo, praktično zemljemerstvo, risanje, kemijo in tehnologijo. Pristav oskrbuje po navodilih vodje vse poljedelske kulture (njive, senožeti, živinske hleve in shrambe za vse pridelke, izvzemši shrambe za vino, sadje in zelenjadi). Pristav vodi z vodjo vred gospodarske knjige in z njimi združene račune.

3. Tretji učitelj uči slovenščino, nemščino, računstvo, geometrijo in geometrično risanje, zemljepis in prirodopis, (živalstvo, rastlinstvo, rudarstvo) in fiziko s klimatologijo.

Tretji učitelj nadzoruje neposredno učence in oskrbuje knjižnico. Kadar treba, pomaga vodji v pisarni.

b) Pomožni učitelji

1. Duhovnik za verski in za navod učencev k izpolnjevanju krščansko-katoliških verskih dolžnostih.

2. Učitelj živinodravništva

3. Učitelj gospodarstva

4. Učitelj petja

5. Navoditelj za praktična dela učencev.

1. Oskrbnik za navod pri delih na polju, v hlevih, žitnjakih, ...

2. Vrtičar, za navod pri delih v zelenjadnem in cvetličnem vrto.

3. Vintčar, za navod pri delih v vinogradih.

4. Sadjar, za navod pri delih v sadjarstvu, drevesni in sadovnjaku, trtnic, vinski kleti in čebelniku.

D. Učenci

Učenci so ali notranji, kateri v šoli dobivajo hrano in stanovanje, študenti so vsi notranji učenci, ali vnarni, kateri v okolici stanujejo ter se sami hranijo.

Vsak notranji učenec plača za hrano, stanovanje in pouk v šolsko blagajno 200 K na leto v mesečnih zneskih po 18 K. Ustanove se študentom ne izplačajo na roko, ampak v šolsko blagajno. Neštudenti naj bodo notranji ali vnarni učenci, plačujejo po 40 oziroma 50 K šolnine na leto v polletnih predplačilih zneskih po 20 oziroma 30 K.

Pravico, opredeliti od 3. klase, tova deželni odbor.

Vsak notranji učenec mora pri vstopu v šolo prinesiti s seboj vsaj naslednje reči:

1. 6 orajo, 2. 6 spodnjih hlač, 3. 4 parov nogavic, 4. 6 rokavic, 5. 6 obrisač, 6. 2 para čevljev za delavnice in praznike, 7. vsaj edno zimsko in edno poletno vsakdanjo obleko.

Sosebni mora prinesiti edno je hišo orodje, obstoječe iz nož, vilic, žlice in petnega kozarca, nadalje dva glavnika (redkega in gostega), krtačo za zobe in potrebne krtače za obleko.

Pri vstopu mora prinesiti na svoje stroške vsak učenec tole uniformo: 1. sukneny pluzo s belskim na vratnik prihitim znamenjem, 2. sukneny zeleno pasulovane hlače, 3. močno zimsko sukno, 4. siv klubok. To obleko rabi ob nedeljah, praznikih in dragih posebnih prilikah. Vso uniformo, katero se lahko plača tudi v obrokih, preskrbuje vodstvo.

Za požlahtnovanje sadnega drevja in trti si mora kupiti tudi vsak cepilni nožiček, vrtni nož in trtne škarje.

Za pranje perila mora vsak učenec sam skrbeti.

E. Sprejem učencev

Da se učenec sprejme v šolo, mora dokazati:

1. da pritrde vstopu v šolo starši ali varuh;
2. da je prosilec dovršil 16. leto; le če je kdo telesno posebno krepak, sprejme se tudi po dovršenem 15. letu; kdor je dovršil 24. leto se ne sprejme več v šolo;

3. da je prosilec z dobrim uspehom dovršil ljudsko šolo, ali, da je obiskal meščansko ali srednjo šolo, kar mora dokazati s spričevalom poslednjega tečaja;

4. da je telesno sposoben izvrševati navadna kmetijska dela brez posebne težave, osobito, da ni telesno pohabljen;

5. da je dovolj izobražen, kar je dokazati z dobro dovršenim sprejemnim izpitom.

Prošnje za sprejem je izročati vodstvu, katero jih predlagá deželnemu odboru.

Prošnji mora predložiti vsak prosilec: rojstni in krstni list, spričevalo o telesnem zdravju, spričevalo o vedenju, šolsko spričevalo, plačujoči pa še tudi svojerodno podpisano izjavo staršev ali varuhov zastran plačilnih pogojev.

Pravico do deželnih ustanov, katere razpisuje deželni odbor, imajo le rojeni Kranjci, in sicer praviloma le sinovi na Kranjskem kmetujočih staršev.

F. Pouk

Pouk se prične vsako leto začetkom novejembra — in se konča z zadnjim oktobrom prihodnjega leta. Počitnice imajo učenci: o Božiču 6 dni, o Veliki noči 12 dni, v poletnem času pa eden mesec in sicer od 1. do 31. avgusta.

Poučni jezik je slovenski. Pouk je razdeljen na dve leti in v teh na štiri tečaje, dva zimska in dva poletna. Zimski tečaj traja od začetka novembra do konca aprila prihodnjega leta, poletni od 1. maja do konca oktobra, toda z enomesečnimi počitnicami meseca avgusta. Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretičnemu pouku je namen, dopolnjevati in razširjevati pouk osnovne šole, osobito pa, učence izuriti v vsi strokovnih in pomožnih vednostih, katere so dandanes

učenci izkušajo praktični del navadno učiteljev in navoditeljev v kmetijskih gospodarstvih, to je v vinogradih, v kletih, v drevesnicah, v sadnem in zelenjadnem vrtnarstvu in senožetih, v hlevih in delavnicah. Po tem načinu imajo priroke, pridružitve, popolnoma in spretno vsakega praktičnega dela.

Teoretični pouk vrši se posebno obsežno v zimskih tedajih, praktični pa v poletnih. Izvzemši nedelje in praznike je v zimskih tedajih vsak dan po 4-5 ur teoretičnega pouka, v poletnih pa po 3 ure. Ob nedeljah in praznikih, in kadar ni praktičnega dela tudi pred in po teoretičnem pouku, so učenci prosti, da izdelujejo svoje naloge, da rišejo in se pripočujejo. V zimskem času je teoretični pouk zgodaj zjutraj in zvečer, v poletnem času pa okoli poludneva.

G. Učni pripomočki.

1. Dve šolski sobi (I in II leta) z različnimi stenskim tablam in zbirkami.
2. Knjižnica, v kateri je več sto strokovnih knjig, brošur in časnikov.
3. Zbirka fizikalnih aparatov, modelov, semen, umetnih gnojil in krmskih nadomestil.
4. Kemična delavnica (laboratorij) z različnimi aparati in zbirko kemikalij.
5. Delavnica učencev, v kateri opravljajo učenci vsa tista rečna dela, katerih se na prostem zlasti po zimi ne dajo opravljati, kakor zimsko požlabtovanje trti in sadnega drevja, čiščenje in sortiranje bek (vrbi), pletenje košev itd.
6. Tehnična delavnica z žganjarskim kotlom s pasterezirnim aparatom, z aparatom za hitro rapravo kisa in filtrirnimi aparati.
7. Salna sušilnica.
8. Dve kipele kleti z več stiskalnimi, kipelelnimi kladmi za napravo belega in črnega vina, z grozdno mlino, z robilno mrežo itd.
9. Vinska klet z zalogo namiznega in hoteljskega vina in salnega mošta.
10. Mlečna in sorna klet z mlečnim hladilnikom, potrebnimi stroji za posnemanje, pitjenje in sirjenje.
11. Goveji hlev z mučedolskim in domačim plemenom.
12. Konjski hlev.
13. Svinjak z angleškimi in domačim krizanimi plemenimi.
14. Kolnica za shranitev orodja in strojev, mlatilnica z vitlom in žitno čistilnico.
15. Gospodarske kulture k soli pripadajoče:
 - a) Vinograda v Smoleni vasi in na Trški gori, in ameriški vinograd na Grmu.
 - b) Ameriška trtnica.
 - c) Drevesnica za izgojo poldebelnatga in visokodebelnatga drevja najpripravnějšíh sadnih plemen in vrst.
 - d) Sadovnjak za pridelovanje sadja, namiznega, za prodaj v svežem stanju, gospodarskega za sušenje in za napravo mošta.
 - e) Zelenjadni vrt s cvetličnjakom, gorkimi lehami, prezimskimi lehami, obkrožen z različnimi francoskimi sadnimi spalirji in drugimi na umetni način vzgojenimi sadnimi drevesi.Posebno se skrbi za pridelovanje navadne fine kuhinjske zelenjave, kakor tudi za pridelovanje zelenjadnega in cvetličnega semena.
 - a) Čebelnik s stalnim številom dzierzoni-ranih panjev in s potrebnimi pripravami in orodjem.
 - b) Botanični park, zasajen z različnimi sadnimi in gozdnimi drevesi in gmi.
 - c) Botanični vrt, z različnimi kmetijskimi in krmskimi rastlinami.
 - d) Poskuševališče za krmne in druge poljedelske rastline.
 - e) Vrbišče za pridelovanje najbližjih vrst vrbi.
 - f) Ostala zemljišča. Npve, na katerih se pridelujejo različne poljedelske in krmne rastline. Senožeti gnojene z gnojilom in umetnimi gnojili.Ta program in dejstva, da delujeta na grmski šoli dandanes priznana dva različna kmetijska strokovnjaka, vedja in pristaj v društvo petih pomožnih učiteljev, katerih vsak je v svoji stroki mož na pravem mestu, to mora biti vsa kemu kmetovalcu porok, da je grmska šola za naše slovenske razmere istinito najboljše urejena dandanašnja kmetijska šola.

... da se zbirajo ... namenoma ... kmetijsko teoretično in praktično ... za delovno gospodarsko nastalo ... katerim se ... najdati, da se oklene gesla: „Samopomol je rešitelj kmetovalca“. Do samopomoči dovesti pa morata naš kmetijski narod vedno le vztraja in pouk kakršna se podajata našim mladencem na Grmu.

Druge slovenske novice.

Ljudski shod. V nedeljo se je vršil v „Karlovi domu“ v Ljubljani shod, na katerega dnevnem redu je bil govor o tržaških šolah. Posl. dr. Žitnik je popsal vso zadevo, kako vlada izrablja vsa sredstva, da nam iztrgajo sovražni ročno zemljo, da v šolah potujijo slovenski rod. V slovenskih pokrajinah se nbenemu Nemcu, nobenemu Lahu niti las ne skrivi. Za vsako najmanjšo peščico otrok dibe svije šole. Ali smo Slovenci morda jata opanov, da v ustavni državi ne dobimo svojih pravic?

Ubil se je v Zberšah na Gorenjskem blisep Gabrješek. V pijanosti je padel s skednja in ob ležal na mestu mrtve.

Belo zastavo so razbešili raz okrajnega sodišča v Ljubljani, da ni vondnem zaporu nobenega kaznjence.

Velika slavnost bude v Radečah v nedeljo, 5. oktobra t. l. v proslavo godu N. Veličastva poveljnika cesarja Frana Josipa I. Povedom blago slovljenja novega železnega mostu, nove brizgalnice in mehanične letve prostovoljnega gasilnega društva radeškega s sledečim sporedom: 1. V soboto zvečer ob 7 uri mize v bakljada in razsvetljava trga. 2. V nedeljo zjutraj ob 5. uri budnica. 3. Slavnostna sv. maša ob 11. uri do poludne. 4. Po popoldnejski službi božje blagoslovljenja mostu in gasilnega orodja. 5. Ob 3. uri popoldne ljudska veselica na vrtu g. A. Gmeiner v Radečah. Pa slavnosti sodeluje 24 moč godbe slavne c. kr. meščanske garde iz Kostanjevice pod vodstvom kapelnika g. Leopolda Potrčina, učitelja v Radečah. — Vstopnina za osebo 40 v. Ker je čisti dohodek namenjen v pokritje dolga ob nabavi gasilnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — K obilni udeležbi vabi županstvo, trško predstojništvo in prostovoljno gasilno društvo radeško.

Grozdna, vinska in sadna razstava v Krškem. Kmetijska podružnica krška priredi v nedeljo in ponedeljek, dne 12 in 13 oktobra v šolskih prostorih v Krškem grozdno, vinsko in sadno razstavo za politični okraj krški, spojeno z razstavo kletarskega in vinogradniškega orodja, po naslednjem sporedu: V nedeljo, dne 12 oktobra: 1. Ob 9. uri slovesna otvoritev razstave. 2. Od 10-12 ure poučni govori. 3. Ob 2 uri popoldne poskušnja raznih vin krškega političnega okraja. 4. Izlet v krško okolico. — V ponedeljek, dne 13 oktobra: 1. Ob 9. uri praktična razkazovanja raznih kletarskih in vinogradniških priprav. 2. Ob 10. uri razdelitev častnih daril in nagrad v gotovini in sicer: a) Častna darila: 1. dve srebrni kolajni c. kr. kmet. ministrstva, 2. tri deželna darila. 3. dve bronasti kolajni c. kr. kmetijskega ministrstva, 4. štiri bronaste kolajne c. kr. kmetijske družbe kranjske. b) Na grade v gotovini kmetijske podružnice v Krškem: 1. pet nagrad po 10 K. 2. deset nagrad po pet kron. Skupaj 20 daril in nagrad. 3. Izlet v krško okolico.

Požar. Dne 20. septembra t. l. je nastal ogenj v Pavi vasi pri Makronogu na Dolenjskem. Dve posetnikoma so pogorela gospodarska poslopja z vsem premoženjem, žitom in krmo. Zgorelo je tudi nekaj živine. Škoda je velika.

Hlod ubil dečka. Pri nakladanju hlodov je 22. septembra v Bukovju pri Postojni padel en hlod na 12 letnega Franca Požarja in ga na mestu ubil.

Vipavska železnica je bila oddana javnemu prometu 1. oktobra. Vlak, ki je vozil prvi, bil je slavnostno okrašen; ravnotako tudi vse postaje. Ob progi je stalo mnogo radovednega ljudstva ki je navdušeno pozdravljalo železnico.

... da se zbirajo ... namenoma ... kmetijsko teoretično in praktično ... za delovno gospodarsko nastalo ... katerim se ... najdati, da se oklene gesla: „Samopomol je rešitelj kmetovalca“. Do samopomoči dovesti pa morata naš kmetijski narod vedno le vztraja in pouk kakršna se podajata našim mladencem na Grmu.

Gozdni požar. Blizu Bakra na Primorskem je v nedeljo popoldne začel goret gozd. Bila je velika nevarnost radi močne sapa. Pritiskali je ljudstvo in kralu so prišli pomagati tudi iz Brata ognjegasci. Ogenj so zanetile iskre iz železnicega stroja.

Samomor. Iz četrtega nadstropja se je vrغل v Trstu delavec Milho. Priletel je z glavo na ulični tlak s tako silo, da si je grozno razbil lobanjo ter ostal mrtev na licu mesta.

Nova laška šola. V Neblem ob jezikovni meji med Slovenci in Italijani na Goriškem je „Legs nazionale“, potujovalno lahonsko društvo ustanovilo šolo. Za Neblem pridejo drugi kraji na vrsto.

Nesreča. V Batujah pri Gorici se je šivilji L. Plahu razbila svetilka in razlil petrolej po obleki. Obleka se je hipoma vnela, in šivilja je bila takoj vsa v plamenu. Opekla se je grozno, dasi so ji trgali obleko raz života in gasili kar se je dalo.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo, dne 5. oktobra t. l. svoj zabavni večer s koncertom v dvorani „Wiener Ressource“, Dunaj I. Reichstratsstrasse šte. 3 (za palačo državnega zborja). Pri koncertu bude blagohotno sodelovala izborna koncertna pevka gospica Ida Selbatagova z igro na glasovirju in s petjem. Društveni pevski zbor nastopi pod vodstvom svojega pevovodje gospoda Vinko Krušiča. Začetek ob 8. uri popoldne.

Slovensko politično društvo v Ameriki. Slovenci v Clevelandu snujejo politično društvo, čigar namen bo splošna organizacija naših ljudi v Clevelandu v socialnem in političnem oziru.

Narodno-gospodarske novice.

Ljudska izomika in ljudsko blagostanje.

II.

(Dalje.)

Toda vrغل bi mi kdo v obraz dejstvo, da na Francoskem, kjer vendar izobrazba raste, raste obenem tudi število hudodelcev. In v resnici je francoski klerus podikal to dejstvo novim šolskim zakonom in rekel, da nova šola slabo upliva na нравni razvoj ljudstva. Nasproti temu stoje kot dokazi tri dejstva: 1. so na Francoskem odpravili takezvan gostilniški zakon, ki je dovoljeval točenje alkoholnih pijač (osobito žganja) le v gotovih mejah, in se sedaj zviha alkohol svobodno v največji meri. Kako pa upliva uživanje alkohola na ljudsko нравnost, o tem se je pisalo že mnogokrat, in imamo tudi pri sodiščih na Slovenskem zato prav žalostne dokaze. 2. je vojska od leta 1870-71 vplivala, kakor se to godi vedno in povsod, jako demoralizujoče na francoski narod. Isti pojav je opaziti ravno tako v nemških provincijah; 3. se več na Francoskem število nezakonskih otrok, za katere ne obstoja noben zakon, in se tako mnogo sto in sto otrok porodi vsako leto, katerih eksistenca je negotova. In ravno te negotove eksistence se udajo navadno najnenravnejšemu življenju. Ta tri dejstva, mislim, govore dovolj jasno, da ni ljudska šola oni demoralizujoči činitelj, ampak drugi nagibi, ki podirajo in uničujejo uspehe ljudske šole.

Kot drugo negativno posledico bi imenoval zmanjšanje števila ubožcev. Kdor se ni ničesar učil, temu je pač težko, da pride do dobrih življenjskih pogojev. Narodi in razni stanovi teh narodov se bodo tem lažje ubranili uboštva, bodo se tem bolj gospodarski razvijali, čim večja in in popolnejša je njih izobrazba. Da upliva v resnici izomika na zmanjšanje števila ubožcev, be račev itd., to dokazuje osobito Angleška.

Govoriti bi imel še o pozitivnih posledicah ljudske izobrazbe. Glavne teh so pač: zboljšanje zdravstvenih razmer ljudstva, zvišanje in poglobljenje domovinske ljubezni, povečanje produktivnosti v delu, poželenje po plemenitejših zabavah in poglobljenje ter plemenitejše razumevanje družinskega življenja. (Konec prihodnjic)

Politični pregled.

(K položaju.) Državni zbor se menda že snide 15. oktobra t. l. Listi poročajo, da se zdaj predlože državnemu zboru le vladna načrta glede tiskovnega zakona, glede pomnoženja rekrutov in pa državni proračun za prihodnje leto. Zopet drugi poročajo, da pride negotba prva na vrsto. Dvomljivo pa je, ali sploh pride v parlamentu do dela, ker bodo Čehi ovirali zborovanje. Nemška napredna stranka smatra za svojo dolžnost vlado podpirati. Čehi vedo, da jih čaka hudič, kaj preči vladi in Nemcem. Nek politik meni, da se bo vladi v kljub obstrukciji Čehov posrečilo skleniti negotbo v parlamentu.

(Negotba.) Te dni so se vršila negotbena pogajanja pod predsedstvom cesarjevim. Posvetovalo se je gotovo o važnih stvareh, javnosti pa ni znano, o čem so se posvetovanja vršila. Carinski tarif je baje že sklenjen, in se ta teden se najbrže že negotbena pogajanja sklenejo.

(Porod v cesarski hiši.) Gräfin Cäcilie, soproga Ferdinand de esteja, avstrijskega princa, naslednika je porodila princeso.

(Nova vojaška bremena.) Kot je znano, dobi topništvo nove havbične baterije, zato bo treba pomnožiti topničarsko moštvo. To se zdi tako, da se pokličejo nadomestni rezervisti v tretje aktivno službovanje; treba je 18000 nadomestnih rezervistov. Med prvimi vladnimi predlogami v bodočem zasiedanju državnega zbora bo torej zakon glede pomnožitve rekrutov. Gotovo je, da se vojaška bremena vedno množe.

(Slovanska bodočnost.) Slaveni poljski pisatelj Sienkiewicz je pisal izdajatelju nekega poljskega lista pismo o priliki, ko ga je ta vprašal kako politiko naj bi uvedli poznanski Poljaki nasproti Nemčiji. Pisatelj pravi med drugim, da mržnja Nemcev nasproti Poljakom zanje ni nevarna, ker v njej ni prave premissljenosti in razuma. Pisatelj svari Poljake pred ednako mržnjo in pravi končno: „O uničenju Poljakov in izkoreninjenju Slovanov ne more biti niti govora. Nemčija ali katerakoli država, ki bi hotela izzvati resen boj s Slovani, ugonobila bi se sama, ker je tok stvari na svetu tak, da nepregledne mase in sveže sile mladih narodov ohladujejo manj sposobne in izživele sile starejih narodov, pa naj si bodo ti še tako dobro organizovani. Zgodovina Rima sveti po tej poti z bakljo velike in pesne primere.“

(Za pruske Poljake) se je v Poznaniu ustanovilo društvo, kateremu stoji na čelu grof Stanislav Badeni. Društvo ima namen: priskrbiti pruskim Poljakom denar zoper prusko naselbinsko komisijo. V Krakovu so ustanovili poljski plemenitaši „narodno podporno društvo“ za podpiranje iz Prusije izgnanih Poljakov.

(Potovanje francoskega predsednika v Rim.) Poroča se, da namerava najprej laški kralj obiskati Pariz, potem šele pride francoski predsednik Loubet na obisk v Rim. Ako se to res zgodi, potem se dosedaj le taina zveza Francije in Italije pokaže javno, trozveza pa se s tem še bolj oslabi. Italija išče zavezništva pri Franciji, ki je zaveznica Rusije in se tako snuje nova trozveza, proti stari, prepereli.

(Albanci.) Vodja Albancev je s svojimi ljudmi razdejel železnico pri Mitrovici, potem pa zbežal v gore. Turška vlada se je vsled tega maščevala po svoji roparski navadi nad nedolžnimi vaščani ter zažgala dve vasi.

(Burski generali) prideja dne 17. t. m. v Nemčijo in jih bo cesar Viljem v Berlinu sprejel. Cesar se je odločil, da sprejme generale samo tedaj, ako mu obitubijo, da ne bodo trčili, da bi se njihova imena spravljala v zvezi s kakšno politično agitacijo. Anglija temu obisku ne bo delala zaprek.

Razne stvari

(Rožmarinovo olje v Dalmaciji.) OI davnine v Dalmaciji pridelujejo dišeča rožmarinovo olje. Leta 1901 so ga pridelali 12 780 kg, od tega so ga prodali 1600 kg v Nemčijo, drugo v Trst. Največ ga pridelajo na otoku Hvaru.

(Smrt Emile Zola.) Slaveni francoski pisatelj Emile Zola je umrl. V noči od 29. na 30. septembra t. l. ga je v sobi zadušil plin, ki je prihajal iz peči. Emile Zola je napisal veliko število raznih romanov, ki bodo ohranili njegovo ime še poznim rodovom. On je voditelj in glavni zastopnik naturalistične šole. S svojimi romani

si je zaslužil ogromno denarja; vsak mesec je imel povprečno dohodek 200 000 frankov. Dosegel je starost 62 let.

(Zagonetka iz oblakov.) V vasi Honnet pri Kolinu nad Reno je padel v ponedeljek zrakov plov na tla, v čegar čolnicu se je našla samo kapitanova čapka. Čolnic je bil prazen in ves okrvavljen. O zrakovploveh in izvira balona se ne more ničesar izvedeti.

(Letanje po zraku.) Poskusi Lienthala, letati po zraku so imeli kaj tragičen konec. Te poskuse je zopet začel Francoz, stotnik Fernand Stroj Ferberjev, s katerim dela poskuse v bližini Pariza, je podolgosta, stropolata škafja, ki ima ob zgornjem in spodnjem pokrovu jedra. V sredini leži podolgasta Ferber ter s teži, svojega telesa vzdržuje strojevo ravnotežje. S tem strojem Ferber lahko leti 100 metrov daleč in je ravnokar z Amerikancem Wrightom stavil, da bo preletel 150 metrov daleč.

Izjava

Podpisani: Karl Achtschitsch, Anton Wachtschitsch mlajši, Anton Wachtschitsch stariji, Jozef Kovatschitsch vs. posesta Kozjem in Emil Spitzer, zasebnik v Kozjem, izjavljamo vse obdolžitve, katere smo navedli zoper gosp. dr. Jankoviča v ugovoru, vložnem p. p. v. l. v. ob občinski volitvi v Kozjem, posebno pokličemo dolžitev, da bi bil g. dr. Jankovič od g. spe. P. r. h. pooblaštil izdati v grožnja, da je bode kot distriktni zdravnik šepih zaprl. Je mu ne da pooblastila ravnokar, da bi bil g. dr. Jankovič kmste na Bačah po n. b. obiskoval ter n. p. obiljuoval pivo, guljaš in gotov denar, če grede volit -- kot povsem neresne in krive, obz. lujemo svoje dejanje ter prosimo g. dr. Jankoviča o. p. n. a. n. a.

ROZJE dne 30. septembra 1902.

Karl Achtschitsch, Anton Wachtschitsch ml., Anton Wachtschitsch st., Jozef Kovatschitsch, Emil Spitzer.

Oddaja šolske stavbe.

Razširjevalna stavba, namreč nadzidanje enega nadstropja na sedanje šolske poslopje v Novaštitu pri Goranjeogradu odda se potom ustmene zniževalne dražbe, koja se bo dne 12. vinotoka 1902 ob 1 uri popoldne vršila v šolskem posloppju v Novaštitu.

Stavba se bo oddala le v nemu glavnemu podjetniku.

Izklona cena je 12 086 K 34 v. Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnjaka in stavbenih pogojev, je pri kraj. šol. svetu v Novaštitu in pri okr. šol. svetu (okr. glavarstvo) v Celju v upogled razpoložen.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 1208 K varščine.

Krajni šolski svet Novaštitu, dne 27. septembra 1902

(417) 2-2 Franc Štorgelj, načelnik.

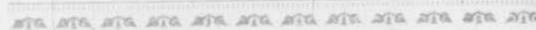
Proda se

radi primanjkanja prostora za polovico originalne cene modernog ilustrovan list

„Moderne Kunst“

letnik 1902

Več se izve pri upravnistvu „Domovine“ v Celju

Zaradi družinskih razmer je naprodaj lepo posestvo

v vranskem kraju blizu državne ceste. Posestvo je dobro obdelano in bogato ter je zvršen 3000 sadežev hmelja

Nova jeva	6 orahov in	1000 m
Travnika	4	900
Pašnika	1	800
Hiša in gospodarsko poslopje z dvojnimi kozolcem meri		350
Stozla iz trdim in mehkim lesom je	7	300

Skupaj 20 orahov in 150 m.

Cena je 8500 gl. polovica se lahko obreduje. — Lastnika in naslov pove upravnistvo „Domovine“ v Celju (425) 2-1

V najem ali proda se usnjarija

v dobrem stanju, v prijaznem in dobro obiskanem trgu v Savinski dolini.

Poudrbe naj se pošiljajo na upravnistvo (421) 3-1 „Domovine“ v Celju.

Trgovski pomočnik

spreten delavec in zvest ter več slovenskega in nemškega jezika se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji

(422) Franc Kavčič, Poljčane. 3-1

Dobrodoča trgovina mešanega blaga

ob glavni cesti blizu trga se proda zavoljo vojaščine.

Vrednost trgovine je 8000—10000 K. Letni promet 30.000 K. — Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“ v Celju. (414) 3-2

V blagohotno pozornost in zahvalo!

P. n. odjemalcem ter vsemu slavnemu občinstvu dovoljujem si naj-vljudnjeje naznaniti, da sem prodal svoji pivovarni v Žalcu in Laškem trgu akcijski družbi — ter se tem potom najlepše zahvaljujem za izkazano mi vsestransko zaupanje, proseč naj bi cenjeni p. n. odjemalci tudi v bodoče v obilni meri podpirali novo akcijsko podjetje združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu.

Obenem dovoljujem si prositi nujno vse cenjene gg. gostilničarje in p. n. zasebnike, kateri imajo še mojo posodo, bodisi sodčke ali steklenice, da izvolijo iste nemudoma vrniti oz. plačati meni, eventuelno mojim dotičnim zastopnikom, ker bi sicer bil primoran nastopiti proti dotičnikom tožbeno pot.

Z velespoštovanjem (420) 6-1

Simon Kuketz.

V CELJU, dne 1. oktobra 1902.

Politični pregled.

(K položaju.) Državni zbor se menda že snide 15. oktobra t. l. Listi poročajo, da se zdaj predlože državnemu zboru le vladna načrta glede tiskovnega zakona, glede pomnoženja rekrutov in pa državni proračun za prihodnje leto. Zopet drugi poročajo, da pride nagodba prva na vrsto. Dvomljivo pa je, ali sploh pride v parlamentu do dela, ker bodo Čehi ovirali zborovanje. Nemška napredna stranka smatra za svojo dolžnost vlado podpirati. Čehi vedo, da jih čaka huda boj proti vladi in Nemcem. Nek politik meni, da se bo vladi v kljub obstrukciji Čehov posrečilo skleniti nagodbo v parlamentu.

(Nagodba.) Te dni so se vršila nagodbenega pogajanja pod predsedstvom cesarjevih. Posvetovalo se je gotovo o važnih stvareh, javnosti pa ni znano, o čem so se posvetovanja vršila. Carinski tarif je baje že sklenjen, in če ta tedaj se najbrže že nagodbenega pogajanja sklenejo.

(Porod v cesarski hiši.) Gräfinja Churck, soproga Ferdinand de esteja, avstrijskega prestolonaslednika je porodila princeso.

(Nova vojaška bremena.) Kot je znano, dobi topništvo nove havbične baterije, zato bo treba pomnožiti topničarsko moštvo. To se zgodi tako da se pokličejo nadomestni rezervisti v triletno aktivno službovanje; treba je 18.000 nadomestnih rezervistov. Med prvimi vladnimi predlogami v bodočem zasedanju državnega zbora bo torej zakon glede pomnožitve rekrutov. Gotovo je, da se vojaška bremena vedno množijo.

(Slovanska bodočnost.) Slavni poljski pisatelj Sienkiewicz je pisal izdajatelju nekega poljskega lista pismo o priliki, ko ga je ta vprašal kako politiko naj bi uvedli poznanski Poljaki nasproti Nemčiji. Pisatelj pravi med drugim, da mrznja Nemcev nasproti Poljakom zanje ni nevarna, ker v njej ni prave premišljenosti in razuma. Pisatelj svari Poljake pred ednako mrznjo in pravi končno: „O uničenju Poljakov in izkoreninjenju Slovanov ne more biti niti govora. Nemčija ali katerakoli država, ki bi hotela izzvati resen boj s Slovani, ugonobila bi se sama, ker je tok stvari na svetu tak, da nepregledne mase in sveže sile mladih narodov obvladujejo manj sposobnih in izživele sile starejih narodov, pa naj si bodo ti še tako dobro organizovani. Zgodovina Rima sveti po tej poti z bakljami velike in jasne primere.“

(Za pruske Poljake) se je v Poznanju ustanovilo društvo, kateremu stoji na čelu grof Stanislav Badeni. Društvo ima namen priskrbiti pruskim Poljakom denar zoper prusko naselbinsko komisijo. V Krakovu so ustanovili poljski plemenaši „narodno podporno društvo“ za podpiranje iz Prusije izgnanih Poljakov.

(Potovanje francoskega predsednika v Rim.) Poroča se, da namerava najprej laški kralj obiskati Pariz, potem šele pride francoski predsednik Loubet na obisk v Rim. Ako se to res zgodi, potem se dosedaj le taina zveza Francije in Italije pokaže javno, trozveza pa se s tem še bolj oslabi. Italija išče zavezništva pri Franciji, ki je zaveznica Rusije in se tako snuje nova trozveza proti stari, prepereli.

(Albanci.) Vodja Albancev je s svojimi ljudmi razdeljal železnico pri Mitrovici, potem pa zbežal v gore. Turška vlada se je vsled tega maščevala po svoji roparski navadi nad nedolžnimi vaščani ter zažgala dve vasi.

(Barski generali) pridejo dne 17. t. m. v Nemčijo in jih bo cesar Viljem v Brolinu sprejel. Cesar se je odločil, da sprejme generale samo tedaj, ako mu obljubijo, da ne bodo trohli, da bi se njihova imena spravljala v zvezo s kakšno politično agitacijo. Anglija temu obisku ne bo delala zaprek.

Razne stvari

(Rožmarinovo olje v Dalmaciji.) Od davnice v Dalmaciji pridelujejo dišeče rožmarinovo olje. Leta 1901 so ga pridelali 12.799 kg, od teh so ga prodali 1600 kg v Nemčijo, drugo v Trst. Največ ga pridelajo na otoku Hvaru.

(Smrt Emile Zola.) Slavni francoski pisatelj Emile Zola je umrl. V noči od 29 na 30. septembra t. l. ga je v sobi zadušil plin, ki je prihajal iz peči. Emile Zola je napisal veliko število raznih romanov, ki bodo ohranili njegovo ime še poznim rodovom. On je voditelj in glavni zastopnik naturalistične šole. S svojimi romani

si je zaslužil ogromno denarja, vsak mesec je imel povprečno dohodek 200.000 frankov. Dosegel je starost 62 let.

(Zagonetka iz oblakov.) V vasi Honnet pri Kolinu nad Reno je padel v ponedeljek zrakov plov na tla, v čegar čolnicu se je našla samo kapitanova čapka. Čolnic je bil prazen in ves okrvavljen. O zrakovplovcih in izvira balona se ne more ničesar izvedeti.

(Letanje po zraku.) Poskusi Lilienthala, letati po zraku, so imeli kaj tragičen konec. Te poskuse je zopet začel Francoz, slotnik Ferber. Stroj Ferberjev, s katerim dela poskuse v bližini Pariza, je podolgasta, stirioplatna škafnja, ki ima ob zgornjem in spodnjem pokrovu jadra. V sredi leži podolgasta Ferber ter s težo svojega telesa vzdržuje strojevo ravnotežje. S tem strojem Ferber lahko leti 100 metrov daleč in je ravnokar z Amerikancem Wrightom stavljal, da bode preletel 150 metrov daleč.

Izjava

Podpisani Karl Achatschitsch, Anton Wachtschitsch in Jožef Kovatschitsch, vsi posestniki v Kozjem in Emil Spitzer, zasebnik v Kozjem, prekličemo vse obdolžitve, katere smo navedli zoper gosp. dr. Jankoviča v ugovoru, vložnem zoper zadnje občinske volitve v Kozjem, posebno prekličemo obdolžitve, da bi bil g. dr. Jankovič od gospe Pirch pooblastilo izobli z grožnje, da jej bode kot distriktni zdravnik štepih zaprl, če mu ne da pooblastila, ravnatoka, da bi bil g. dr. Jankovič kmete na Rušah po noči obiskoval ter njim obljuboval pivo, guljaš in gotov denar, če grede volit — kot povsem neremčne in krive; obžalujemo svoje delanje ter prosimo g. dr. Jankoviča odpuščanja.

KOZJE dne 30. septembra 1902.

Karl Achatschitsch Anton Wachtschitsch ml.
Anton Wachtschitsch st. Jožef Kovatschitsch
Emil Spitzer.

Oddaja šolske stavbe.

Razširjevalna stavba, namreč nadzidanje enega nadstropja na sedanje šolsko poslopje v Noviščtu pri Gornjemgradu odda se potom ustmene zniževalne dražbe, koja se bo dne 12. vinotoka 1902 ob 1 uri popoldne vršila v šolskem posloju v Novišču.

Stavba se bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena je 12086 K 34 v. Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnjaka in stavbenih pogojev, je pri kraju šol. svetu v Novišču in pri okr. šol. svetu (okr. glavarstvo) v Celju v upogled razpoldžen.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 1208 K varščine.

Krajni šolski svet Noviščta, dne 27. septembra 1902

Franc Štorgelj, načelnik.

V blagohotno pozornost in zahvalo!

Pri odjemalcem ter vsemu slavnemu občinstvu dovoljujem si najvpludnje naznanti, da sem prodal svoji pivovarni v Žalcu in Laškem trgu akcijski družbi — ter se tem potom najlepše zahvaljujem za izkazano mi vsestransko zaupanje, proseč naj bi cenjeni p. n. odjemalci tudi v bodoče v obilni meri podpirali novo akcijsko podjetje združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu.

Obenem dovoljujem si prositi nujno vse cenjene gg. gostilničarje in p. n. zasebnike, kateri imajo še moje posodo, bodisi sodčke ali steklenice, da izvolijo iste nemudoma vrniti oz. plačati meni, eventuelno mojim dotičnim zastopnikom, ker bi sicer bil primoran, nastopiti proti dotičnikom tožbeno pot.

Z velespoštovanjem

(420) 5-1

Simon Kuketz.

V CELJU, dne 1. oktobra 1902.

Proda se

radi primanjkanja prostora za polovico originalne cene moderno ilustrovan list.

„Moderne Kunst“

letnik 1902

Več se izve pri upravnštvu „Domovine“ v Celju.

Zaradi družinskih razmer je naprodaj lepo posestvo

v vrhanskem okraju blizu državne ceste. Posestvo je dobro obdelano in pognojeno ter je zraven 3000 sedežev hmelja.

Njiv je	6 oralov in 1000 □ m.
Travnika	4 „ „ 300 „
Pašnika	1 „ „ 800 „
Hiša in gospodarsko poslopje z dvojnimi kozolcem meri	350 „
Gozla s trdim in mehkim lesom je	7 „ 300 „

Skupaj 20 oralov in 150 □ m.

Cena je 8500 glđ., polovica se lahko obreštuje. — Lastnika in naslov pove upravnštvu „Domovine“ v Celju. (425) 2-1

V najem ali proda se usnjarija

v dobrem stanu, v prijaznem in dobro obiskanem trgu v Savinski dolini.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravnštvu (421) 3-1 „Domovine“ v Celju.

Trgovski pomočnik

spreten delavec in zvest ter večš slovenskega in nemškega jezika se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji.

(422) Franc Kavčič, Poljčane. 3-1

Dobrodoča trgovina mešanega blaga

ob glavni cesti blizu trga se proda zavoljo vojaščne.

Vrednost trgovine je 8000—10000 K. Letni promet 30.000 K. — Naslov se izve pri upravnštvu „Domovine“ v Celju. (414) 3-2

Narodna tverka!

Weberjevih dedičev naslednik
Vincenc Čamernik
kamnoseški mojster

Nova ulica št. 11 * **CELJE** * Nova ulica št. 11.

Delalnica cerkveno-umetnih
kamnoseških del.

Čez 200
nagrobnih **✕✕✕**
✕✕✕ spomenikov
različnih mramorjev, granitov in
sijenitov po najnovejših, modernih
načrtih vedno v zalogi.

Usa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

Lastni kamnolomi.

Obrise za zahtovanje izdelam takoj. — Priznani
čista in fina dela — Postrzeba točna.

Prva tržiška razpisiljatev na deželo

France Mirt, Trst

priloga naročniku p. n. slovenskemu občinstvu vsako
zalogo kave, riža, južnega sadja, olja, čaja, čokolade,
konserv, rib, sira, vina namiznega in za desert itd.
Blago se razpisilja po železnici v količinah od naj-
manj 30 kg vsebine sestavljene iz odne ali pa je več
vrst blaga kakor tudi v poštnih količinah od 4 kg
vsebine. Vožnino in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4^{kg}), kg vsebine franko:

Kava.		K.
Santos I. izbran količ 4 ^{kg} , kg stane		11.40
Santos II.		10.40
Java zelena		12.30
Java gold		11.20
Ceylon I.		14.24
Ceylon Perl		15.20
Kuba I.		15.00
Portorico ext.		15.20
Mokka prava arab.		16.50
Riž.		K.
Karolina količ 4 ^{kg} , kg stane		3.80
Ostiglia glauc.		3.40
Japonski		2.72
Olje.		K.
v zabojčkih s kositarjevo posodo (Schraubenverschluß)		
Nizza extra zabojček 4 kg vsebine		7.50
Genua		7.50
Aixer		7.50
Jedilno		5.80
Vino. (Desert.)		K.
Marsala sodček 4 lit. vsebine stane		8.60
Malaga		12.80
Lacrimae Christi		12.50
Madera sodček		12.80
Cipro		11.50
Slovanski biser iz Dalmacije		7.50
Oranče.		K.
Mesina v košaricah 30-32 komadov		3.20
Mesina krvave		3.60
Limone		2.80
Milo (Spremitura)		K.
najboljše za britev, toaletno in fino perilo zabojček 4 kg vsebine		4.50
Virh.		K.
Naturfel količ 4 ^{kg} , kg vsebine		5.50
Lacrima		6.50
Izbran		9.50

Upam, da slavno slovensko občinstvo ne bo pu-
stilo me podpirati, ker ima pri moji tverki na razpolago
ugodne cene, sveže in izborno blago, točno postrzebo
in pri tej priliki podpira sorojak. Obširneje cenike raz-
pošiljam po želji brezplačno ter se najtopleje priporočam.
Spoštovanjem udani
(307) 10-2 **FRANC MIRT.**

Sloveči rofesorji
medicinske in zdravniški
— priporočajo —
tinkuro za želodec
lekarnarja
Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani.
dvor. zalagatelj Nj. svet. papeža
kot sredstvo, ki krepi želodec,
vzbujá tok, pospešuje prebav-
ljanje in odpruje telesa, posebno
za ure, ki trpe na zastaranem
zaprtju

Tinktura za želodec razpisilja izdani
PICCOLI v Ljubljani v steklenicah 2-12
steklenicami za K 2.22, 4 za steklenicami
za K 4.00, 8 za steklenicami za K 7.50,
12 steklenicami za K 10.00. Poštni strošek po 5 0/10.
Se prodaja v lekarnah v Celju, v Mariboru itd.
po 30 vin. steklenica (307) 10-2

Naznanilo in priporočba.

Cenjenemu p. n. občinstvu, gg. pisateljem in založnikom, slavnim občinskim
uradom, kr. šolskim svetom in šolskim vodstvom, gg. odvetnikom in notar-
em, trgovcem in poljetnikom, ter raznim uradom vlijudno naznanjam, da
sem otvoril čisto na novo z najmodernimi stroji, črkami in okraski oskrbljeno

tiskarno knjig in umetnin

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9 in da tu izvršujem vsako v tiskarsko
stroko spadajoče delo

Priporočam se za blagohotna naročila z zagotovitvijo točne, fine,
solidne in cene postrzebe.

DRAGOTIN HRIBAR.

Učenec

se sprejme takoj v trgovino
mešanega blaga v lepem kraju
v Savinski dolini — Zmožen
mora biti slovenskega in nem-
škega jezika. — Kje. pove upravnštvo „Domo
vine“ v Celju. (415) 2-2

(183) **SALAME** 15-11

ogrške gl. 176, domače iz šunkna gl. 120, domače
gl. 1, dunajske 80 kr.

Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in gl. 110, suho
meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti
40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo
pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

JANKO EV. SIRC v Kranju.

V blagohotno pozornost!

Velika zaloga * konfekcijskega blaga**

JOSIP HOČEVAR

v Celju, Kolodvorska ulica št. 5

(416) 6-1 priporočja za bližajočo se

jesensko in zimsko sezono

svoje bogate zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor
tudi vsakovrstne športne sukne najnovejše mode, površnike,
haveloke itd. v vsaki velikosti in fazoni

po čudovito nizkih cenah.

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi. Naročila po meri izvr-
šujejo se hitro in natančno po najnovejših modnih žurnalih.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporočja, svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lte
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalnicarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, stršna lepenka, trse za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav. za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

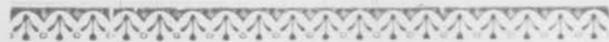
* Bogata izber vsakovrstnih nagrobni križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Postrežba točna in solidna!

Lepe suhe gobe

predivo, vsakovrstno žito, sadje, sploh vse deželne pridelke

(409) 4-2

— kupi —

Anton Kolene, trgovec v Celju.

Sadno drevje

priznane dobre vrste

visoko-stebelno in pritlikovce, jabolane in hruške različnih vrst

prodaja **TOMAŽ GRAH** na Ponikvi

(398)

ob juž. žel.

4-4

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanim pritiskom „Herkules“, zagamčeni najvišji učinek do 20% večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10-10 Mlini za sadje in grozdje. (211)

Robkalnica za grozdje (Abbeermaschinen)

Popolne priprave pri pridelovanju mošta, stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini za jagode in pripravljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

najnovjša samodelna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje trsja in rastlin zoper krvavo uš, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovjši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznani najboljši, odlikovani sestavi

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna: železa in parne tužine

Dunaj, II, Taborstrasse Nr 71

Odlikovane z naš 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami

Obišni katalogi zastoj

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Izvirjenega stenografa

strepnje fakol

dr. Ivan Dežko, odvetnik v Celju

Plača po dogovoru.

418 2-2

Služba tajnika

občine Mozirje se odda. Plače ima na mesec 60 K in 4 K pavšala s stranskim zaslužkom.

Treba mu je znati oba deželna jezika ter biti krščanskega vedenja.

Prošniki naj se obrnejo pisмено na župana Valentina Kos.

(405) 3-3

100 ... v 8 K ...

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Kot prava dobrota
in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadomestila za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvirnih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi
 Celje, Graška cesta šte. 4, Celje.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Slavne javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Lepe suhe gobe

predivo, vsakovrstno žito, sadje, sploh vse deželne pridelke (409) 4-2

— kupi —

Anton Kolene, trgovec v Celju.

Sadno drevje

priznane dobre vrste

visoko-stebno in pritlikovce, jablane in hruške različnih vrst

prodaja **TOMAŽ GRAH** na Ponikvi (398) ob juž. žel. 4-4

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.
Stiskalnice za sadni mošt
 za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, zajamčeni najvišji učinek do 20% večji nego pri vseh drugih stiskalnicah

Hidravlične stiskalnice.

10-10 Mlini za sadje in grozdje. (211)

Robkalnica za grozdje (Abbeermaschinen)
 Popolne priprave pri pridelovanju mošta, stalne in premične.
 Stiskalnice soka, mlini za jagode in pripravljane sadnega soka.
 Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

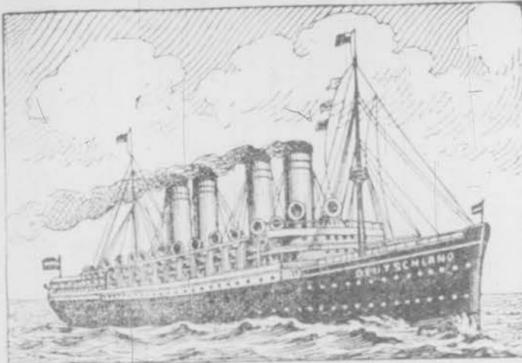
najnovejša samodelna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje trsja in rastlin zoper krvavo uš, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovejši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznano najboljši, odlikovani sestavi

PH. MAYFARTH & CO.
 c. kr. priv. tovarna kinetijskih strojev, livarna železa in parne fužine

Dunaj, II., Taborstrasse Nr 71

Odlikovane z naj 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami
 Obširni katalogi zaštonj
 Zastopni ki in preprodajalci so: želijo

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linie

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Največje, najhitrejše
 ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov
 ki vozijo na

AMERIKO
 Hamburg—New-York
 le 6 dni.

V slovenskem in nemškem jeziku
izurjenega stenografa

sprejme tako

dr. Ivan Dežko, odvetnik v Celju.

Plača po dogovoru. (418) 2-2

Služba tajnika

občine Mozirje se odda. Plače ima na mesec 60 K in 4 K pavšala s stranskim zaslužkom.

Treba mu je znati oba deželna jezika ter biti krščanskega vedenja.

Prošniki naj se obrnejo pisмено na župana Valentina Kos. (405) 3-3

Osle, brusne kamne
 za srpe in kose

priznane najboljše blago, 100 kosov 8 K, en poštni (169) zavoj z 15 kosi franko K 2.50 30-21
 —= razpošilja po povzetju =—

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Kot prava **dobrota**
 in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadomestila za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko „župnik Kneipp“. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.